

salesiánský magazín

6 2015

kalendář
2016
uvnitř

**UMĚNÍ BYT TÁTOU
PŘESKOČIT HORU**

**Český misionář
v Mongolsku**

ZEMŘEL TONÍK NEVOLA

obsah

úvodník str. 3

reportáž str. 4

Boží provokatéři

kniha o konverzi a restartu života str. 5

vychovávej jako D. B. str. 6

umění být tátou str. 7

dopisy I. Stuchlého – V. str. 8

dva týdny v Mongolsku str. 9

dotek jiného světa str. 10

blahopřejeme str. 11

Slovo redakce

Milí čtenáři,

do přístavu na lodi nazývané život doplu
nečekane náš spolubratr Antonín Nevola.

Odešel rázem, ani nezamával, a my si kla-
deme otázky, na které nelze najít odpověď. Proč odchází
ti nejlepší z nás? Proč umírají mladí lidé? Proč se to děje
bez varování?

Zůstávají vzpomínky. Na noviciát, kde jsem s ním strávil
skoro rok v hodoňovickém domě na jednom pokoji (nechtělo
se mu někdy vstávat, tak jsem ho musel tahat za bosou
nohu), na společné zážitky z vojny (já jsem byl nabíječ a on
řidič tanku), na fotbalové zápasy, při nichž vždycky doká-
zal podržet míč a přihrát přesně tam, kde bylo potřeba. Už
v mládí byl křehkého zdraví. Pak se ale zvetil a následovala
léta v semináři, kobylišká oratoř, poslední období v Plzni.
Zrál jako víno. Stal se vyhledávaným průvodcem duší, jeho
intuitivní zkušenost a schopnost naslouchat komukoli ved-
la k tomu, že se stal majákem mnohým. Nesnášel „těpání
máčky“, jak říkal, tedy mlácení prázdné slámy, okecávání,
alibismus, vytáčky jakéhokoli druhu. Rostl jako kněz a ře-
holník. Ve svých krátkých zamyšleních psal ke konci života
jako zkušený duchovní spisovatel, měl smysl pro metaforu
a trefoval hřebíček na hlavičku. V krátkých črtách Jak jsem
potkal Boha napsal: „Pán Bůh mi občas položil ruku na
rameno a já jsem věděl, že mám ještě zůstat v kapli.“ Ani
při největší pracovní zátěži nepřestával číst a vzdělávat se.
K Toníkovi se nakonec chodilo jako do léčebny ducha, vyzá-
řoval klid a jasný postoj. Ztrácíme v něm nejen bratra, ale
i moudrého otce. Jistě, máme nového přímluvce. Co tedy
lze říci jiného než: Toníku, přimlouvej se za nás tam nahoře!
Zdeněk Jančařík

Vydavatel:

Salesiánská provincie Praha
Kobylišké nám. 1, 182 00 Praha 8
tel.: 283 029 111, www.sdb.cz
bankovní spojení: 168 44 021/0100, variabilní symbol 62

Redakce:

šéfredaktor: P. Zdeněk Jančařík, SDB
redaktor: Jiří Kučera
sazba: Miroslav Palíšek, SDB
návrh obálky a grafická úprava: Martina Mončeková
adresa: Kobylišké nám. 1, 182 00 Praha 8,
tel.: 283 029 216, e-mail: magazin@sdb.cz

tisk Triangl, a. s.
MČ 47 465, ISSN 1214-5262, MK ČR 5673

Milá Salesiánská rodino!

Koncem října 2015 k nám přijel zástupce hlavního představeného a provedl mezi salesiány průzkum pro jmenování nového provinciála. Výsledky průzkumu předloží hlavnímu představenému a jeho radě, aby na zimním zasedání rozhodli.

V těchto týdnech a měsících probíhá ve vedení Salesiánské provincie Praha řada změn. Vedení provincie je rozděleno do tří sektorů. Kdybych to přirovnal: delegáti provincie = vláda, provinciální rada = parlament, ředitelé komunit = senát.

Delegáti provincie:

ekonom, delegát pro formaci, pastorační, sociální komunikaci, Salesiánskou rodinu a misie. Všichni se setkávají jednou za měsíc. Cílem je vzájemná informovanost a spolupráce. Tři z nich jsou v časovém a běžném kontaktu s provinciálem. Alespoň jednou za týden mají koordinační schůzku. Je to delegát pro formaci, pastorační a ekonom.

V tomto roce se změnil ekonom, delegát pro pastorační, delegát pro misie, který je současně novým statutárním zástupcem Sadby. Všichni navazují na práci svých předchůdců a zároveň vkládají do služby svoje nové dary. Prvním úkolem budoucího provinciála bude rozhodnout, kdo se stane delegátem pro formaci. Je přáním vedení kongregace, aby delegát pro formaci byl zároveň vikářem provinciála.

Druhým opěrným sloupem vedení je **provinciální rada**. Schází se každý měsíc. Má konat zásadní a dobře uvážená rozhodnutí. Radu tvoří sedm členů, sekretář a provinciál. Tři hlavní delegáti provincie jsou také radní, ostatní jsou jmenování na základě preferencí mezi spolubratry. Členové rady zastupují

salesiány ze středisek, farností i školství.

Třetím orgánem řízení jsou **ředitelé komunit**. Jsou v bezprostředním kontaktu se spolubratry, mládeží, středisky i farnostmi. Proto bývají přizváni ke všem důležitým rozhodnutím, aby se k nim vyjadřovali. Setkávají se pětkrát do roka.

Kromě toho, že se mění celé vedení provincie, **probíhá dlouhý přípravný proces provinciální kapituly 2016**.

V adventu vrcholí etapa, kdy sbíráme a vybíráme témata, kterými se bude kapitula zabývat. Naši kapitulu lze přirovnat k řece, která vzniká z těchto drobnějších přítoků: Především zhodnocení projektů provinciální kapituly 2013; požadavky z hlavního domu v Římě; výstupy

z diskusí v komunitách a z diskusí, které se vedly na různých setkáních; podněty od salesiánů; témata, která připravují pověření salesiáni; zpráva o stavu provincie, kterou připravuje provinciál. Na základě těchto podkladů chystáme **program pro kapitulu v lednu 2016**, kde bude prostor pro širokou diskusi. V dalším období dopracujeme všechna potřebná témata, abychom **v dubnu 2016** schválili základní dokumenty provincie. Budou obsahovat konkrétní směrnice pro nejbližší tři roky a důležitá rozhodnutí pro deset budoucích let.

V tomto pracovním úsilí musí mít své pevné místo Duch Svatý a tedy modlitba, o kterou vás také prosíme.

Cílem změn je nastavení vedení provincie tak, aby nový provinciál měl kolem sebe spolehlivé bratry, dobrou strukturu řízení i animace a jasně definované směřování provincie.

P. Petr Vaculík, provinciál

SALESIÁNSKÝ MAGAZÍN

**Každé
2 měsíce
přichází
Don Bosco
k vám
domů.**

Časopis Salesiánský magazín zasíláme bezplatně každému, kdo o to požádá. Od roku 1887 je to dar Dona Boska těm, kteří sympatizují se salesiánským dílem.

**Objednejte
Salesiánský
magazín
svým známým!**

**Oznamte
nám změnu
své adresy!**

Salesiánský magazín
Kobyliské nám. 1
182 00 Praha 8
tel.: 283 029 218
e-mail: magazin@sdb.cz

SALESIÁNSKÝ MAGAZÍN

Boží provokatéři

Na „rockovou bohoslužbu“ v podání **irské kapely U2** zamířilo v úterý 29. září do Berlína dost lidí z české kotliny a moravských úvalů. Mezi nimi i osmičlenná výprava z Fryštáku pod vedením navigátora Jiřího Fliedra a řidiče Vladimíra Kopřivy.

V podobné sestavě jsme na U2 vyrazili už poněkolkáté. Kapela je i 35 let po vydání prvního alba Boy ve výtečné formě. Zatím poslední CD Songs of Innocence z loňského roku to vrchovatě potvrzuje.

Na U2 je pozoruhodných několik věcí, třeba to, že po celou dobu své existence hrají ve stejné sestavě. Nebo to, že nikdy nevíte, jaké bude jejich příští album, ale můžete se vsadit, že vás nezklame. Nebo to, že kapela léta plní se svým poselstvím velké haly a stadióny. „Bono má pověst nejspěšnějšího a nejtajemnějšího duchovního provokatéra v říši rock'n'rollu,“ říká o zpěvákovi kapely Steve Stockman, autor knihy *U2 Dál a dál – duchovní cesta*. Sám Bono jednou přiznal, že mívá pocit, jako by ho něco nutilo říkat věci, které by říkat neměl. „Když člověk hraje v rockové kapele, měl by psát písničky o sexu a drogách. O čem nesmí mluvit? O Bohu? Tak do toho!“ prohlásil Bono.

Podle Stockmana U2 obývají nebezpečný prostor, který spojuje duchovní a materiální, smrtelné a božské. „Jejich hudba napíná představivost k prasknutí a odvážně se snaží vzít nás tak daleko, jak jen rock'n'rollová kapela může,“ vystihuje Stockman podstatu jejich muziky a dodává: „Členové skupiny ve svém umění i mimo něj vedou kampaň za království ducha, v nějž věří, i když jej zatím nenašli.“

Bob Fliedr

Jirka Fliedr před koncertem

Čeští salesiáni u salesiánů německých

U2 v akci

Kniha o konverzi a restartu života

Těsně před adventem vydává Katolický týdeník knihu Zdeňka Jančaříka *Přeskočit horu*. Už podtitul *Duchovní cvičení jako osobní příběh naznačuje, že jde o autorovu duchovní autobiografii, která čtenáře provází den za dnem nejen klasickými exerciciemi, ale je v ní něco navíc. V následujících odstavcích se začtete do ukázek z nové knihy.*

Jak být dobře duchovním otcem

Během let mi začíná docházet, že stát se matkou nebo otcem, dospělým člověkem, je celoživotní úkol. Existují spirituální zkratky, jejichž prostřednictvím bychom chtěli přeskočit vývojová stadia, jež jsou člověku přirozeně daná. Kněz se například nemůže stát „otcem“ jen tím, že je vysvěcen, na krk si nasadí kolárek, do klopy zabodne kovový křížek, naučí se zbožně rozpažovat a úhledně skládat ruce nad oltářem. Kněz-otec musí projít vývojovými stadii od kněze-dítěte (seminář a prvních pět let kněžství), přes kněze-teenagera (prvních deset let kněžství), kněze-bratra (kolem dvaceti let kněžství) ke knězi-otci-starci (od kněžské třicátky nahoru).

V jistém smyslu se otcem nebo matkou člověk nestává ani tím, že se dvěma lidem narodí dítě. Ano, technicky všechno sedí, ale co když například otec dítěte má ještě další dvě děti s dvěma jinými ženami? A co když si ženu, s níž má poslední dítě, nechce vzít a nikdy si ji ani nevezme? Kdo dítě bude vychovávat, jakou představu o otci získá?

Při exerciciích narážíme na své lidské limity, na hranice, které nám mohou připadat nepřekonatelné. Pokud k exerciciím přistoupíme

vážně a důsledně, skoro jistě alespoň v některých oblastech nahlédneme do svého zrcadla a zjistíme leccos, o čem jsme dosud nic netušili nebo jsme si to nechtěli přiznat.

Otec a syn ve filmu *Nebe*

Po smrti režiséra Kieslowského natočil jeho obdivovatel Tom Tykwer na základě scénáře, který se našel v Kieslowského pozůstalosti, film *Nebe*. Jedna scéna z tohoto filmu mě vždycky dojme a zůstává mi hluboko pod kůží. Mladý italský policista tlumočí ve vyšetřovně při výslechu slova krásné anglicky mluvící učitelky po jejím nezdařeném pokusu o atentát na místního drogového dealera. Tlumočnick se do učitelky fatálně zamiluje a pomůže jí k útěku z vazby. Dva zamilovaní lidé utíkají před policií, vystoupí z vlaku v toskánském Monte Pulcianu a jako novodobí Adam a Eva vstupují do budoucího života bez perspektiv. Na chvíli se zastaví v chrámě a vědí, že takto spolu stráví nanejvýš pár hodin. Prožívají zasnubny těsně před zatčením. Vyzpovídají se jeden druhému ze své minulosti a on ještě zavolá svému tátovi, také policistovi, jestli by mu nepřivezl nějaké peníze, s tím, že mu vysvětlí celou situaci. Tatínek neváhá, a přestože jedná proti svému přesvědčení, zvíťezí v něm otcovství a peníze svému milovanému chlapci přiveze. Scéna, kdy otec předává synovi za kosterlem v utajení peníze, při tom pláče, hladí ho a jeho „nevěstě“ dává své požehnání, je pro mne nezapomenutelnou ilustrací otcovství. Ozývají

se ve mně pocity, které jsou silnější než můj zdravý rozum, než moje životní zkušenost: i takový může být otec. Je snad takový Bůh? Přestože ví, kam se řítím, popřeje mi hodně štěstí a dá mi ještě pár korun na cestu? Pohladí mě a podá mi ruku? V očích má slzy dojetí?

Nad dopisy Václava Bendy

Přítel Jan Lopatka mi na podzim roku 1985 půjčil nejnovější číslo Kritického sborníku, samizdatového literárně-kritického časopisu, jakéhosi pokračování *Tváře* v normalizačních časech. Na stroji naklepaný asi stostránkový sešit, který jsem si odnášel na kolej, obsahoval několik dopisů Václava Bendy z vězení. Četl jsem je jedním dechem,

zasáhl mě bojovný duch Bendova psaní plný vyznavačských pasáží o víře a pronásledování těch, kteří „nesli horko a tíži dne“ a byli kvůli tomu perseklováni. Benda z Písma citoval místa, která vybízela k činu, k odvaze, k nasazení pro víru.

Pak se stalo něco nečekaného. Najednou jsem s naprostou jistotou věděl, že budu knězem. Přitom jsem ještě nebyl pokřtěn, ještě jsem nepřijal víru se vším všudy a netušil, co znamená „přijmout Ducha svatého“, takže bych měl zůstat podle všech předpokladů takovými texty nedotčen. Přesto jsem si intenzivně uvědomoval jednu věc: že se stanu knězem. Nic mi v té chvíli nebylo jasnější než právě to! Zároveň se ve mně všechno bránilo tomu příliš rychle nabytému přesvědčení. Proč? Proč zrovna já?

Mami, udělej místo pro tátu

Všechny časopisy, které se věnují výchově by měly alespoň jednou za rok povinně psát o roli otce. Otcové jsou, spolu s matkami, rozhodujícími činiteli vývoje nového člověka. Pokud je znovu nedoceníme, daleko nedojdeme! Ano, právě nyní, ve chvíli, kdy žena opouští dům kvůli své kariéře, je nezbytně nutné, aby se otcové vrátili domů. Jejich přítomnost je rozhodující. Důvod je jasný a přesvědčivý: výchova bez otce je poloviční [stejně to platí i pro nepřítomnost matky].

Aby dítě nevyrostalo frustrované, potřebuje kontakt s oběma rodiči! Zvyknout si na nepřítomnost otce (nebo matky) znamená zvyknout si na selhání dítěte. Zbavit dítě otcovské nebo mateřské přítomnosti je pedagogickým zločinem! Jsou to snad přehnaná slova? Ne tak docela, pokud máme na mysli psychologickou škodu, za niž může chybějící otcovská figura. Matka může řídit auto stejně jako otec, matka může opravit domácí elektrospotřebiče lépe než otec, ale život bez otce, to je něco jiného.

Otec:

- je méně ochranný než matka. To potvrzuje také psychologka Luigia Camaioni (1947–2004): „Otec zasahuje instinktivně pozitivně a povzbuzuje dítě častěji než matka; v určitém věku pak také dítě baví více hrát si s otcem než s matkou.“
- hraje si s dítětem mužským způsobem. Matka většinou drží dítě v náručí a mluví k němu. Otec naopak dítě vezme a „vyhazuje je do vzduchu“.
- dává větší jistotu, zejména

v obtížných situacích. Alexandr (8 let) prozrazuje: „Když jsem se svým tátou u moře, plaveme společně a já nemám strach, že bych se utopil. Se svým otcem se cítím jako ryba, kterou žádný rybář nemůže ulovit.“

- je méně úzkostný – otevírá dítěti dveře do světa.
- je méně vnímavý k protikladům. Matka se pohybuje na první pohled jako namazané soukolí, vyrovnává napětí a rozdíly.
- většinou si nedělá tolik starostí se zdravím dítěte. Matky mají po prvním zakašláni pocit, že dítě málem umírá.

Jedna novinářka odpověděla na dotaz redaktora, zda mají otec a matka rozdílné úlohy takto: „Určitě ano! Matka znamená přijetí, otec znamená smysl pro realitu. Matka je podlahou, která podpírá, otec je zdí, která ochraňuje, ale také omezuje. Matka učí žít, otec učí umírat. Matka pečuje o útulné hnízdo, otec učí, jak hnízdo opustit.“

Nebylo by nic obtížného pokračovat v uvádění protikladů dvojího výchovného stylu – mužského a ženského. Ale z toho, co bylo prezentováno, můžeme usuzovat, že pokud chce dítě vyrůst v opravdového člověka, nestačí k tomu k tomu pouze matka. Není pochyb, že svět bez otců je světem obyvatel lidsky chudších. To málo, co bylo výše popsáno, může být zvláště dnes pozváním k prohloubení těchto témat, abychom byli připraveni bránit otce a matky před stále silnějším tlakem nebezpečné a útočné ideologie, která se v současnosti snaží vymazat přirozené rozdíly mezi oběma pohlavími.

Otec Matky Terezy z Kalkaty

„Můj otec se jmenoval Kole Bojakhui. Protože se věnoval obchodu,

byl stále na cestách po celé Evropě. Když se vrátil, shromáždil kolem sebe všechny děti a vyprávěl nám, co viděl a dělal. Byl mužem přísným a očekával od nás mnoho. Ale byl také velmi štědrý. Rozdával všem jídlo i peníze, docela anonymně, bez toho, že by se chlubil. Vždycky říkal: ‚Buďte štědrí ke všem, jako Bůh byl štědrý k nám: dal nám mnoho, velmi mnoho, proto také vy buďte štědrí ke všem!‘ Jednou mi řekl: ‚Má dcero, nikdy si neber ani nepřijímej kousek chleba, pokud se o něj nerozdělíš s druhými.‘ Jindy mi zase řekl: ‚Sobectví je duchovní nemoc.‘“

Otec papeže sv. Jana Pavla II

„Můj otec byl skvělý. A téměř všechny moje vzpomínky na dětství a dospívání jsou spojeny s ním. Jeho příklad byl dostačující, aby mě naučil disciplíně a smyslu pro povinnost. Byl mužem skutečně mimořádným!“

Pino Pellegrino
přeložil Petr Zelinka

Umění být tátou

Don Bosco ztratil svého tatínka, když mu byly dva roky. Sám na vlastní kůži poznal absenci otcovské role ve svém životě.

Jeho maminka Markéta se vzorně starala o rodinu, ale otce svým synům nahradit nemohla. Možná i na základě této vlastní zkušenosti šel Don Bosco za svým vnitřním hlasem a Božím voláním a stal se otcem stovkám chlapců, z nichž mnozí vyrůstali bez tatínků, případně byli úplní sirotci. Don Bosco se utíkal do Boží náruče, Boha vnímal jako svého otce. Představuji si, jak blízká mu musela být modlitba Otčenáše, kdy se připojuje k Ježíšovi a spolu s ním oslovuje Boha „tatínku“.

K životu patří mateřství a otcovství. Když si uvědomíme, že otec se v ideálním případě spolu s matkou podílí na výživě a výchově dítěte, utváření morálních hodnot a rozvoji osobnosti dítěte, jedná se o velmi zodpovědnou roli. Mnozí tátové na tuto svoji roli rezignují a vše přenechávají na matce svých dětí. Kdo si chce najít důvod,

vždy si ho najde. Při rezignaci si většinou neuvědomují, že umožní dítěti a matce přehnanou vzájemnou fixaci a je otázkou času, kdy si v rodině začnou připadat tak nějak navíc a nepotřební. Psychologové kladou důraz na to, že dítě potřebuje, aby každý z jeho rodičů byl pevně zakotven ve své roli. Mezi mužem a ženou, kteří navzájem uznávají svoji rozdílnost a umějí se doplňovat, nachází dítě svoji rovnováhu.

Role otcovství prošla za poslední půlstoletí ohromnou společenskou proměnou. Dříve se daleko víc než dnes s otcovstvím spojovala role morální autority a ochránce rodinného hnízda. K tomu si připočteme ještě roli živitele. Tato byla nejpodstatnější, neboť za autoritu mohl být pokládán pouze otec, který byl schopen rodinu uživit, což se od ženy v domácnosti nemohlo vyžadovat. Do výchovy otec vstupoval povětšinou skrze matku, a to často až v pozdějším věku dítěte, na prahu puberty. Otcovské působení bylo méně postaveno na lásce a více na autoritě. Tím

docházelo k faktickému vyloučení otce z emocionálního života rodiny. Postupem času docházelo k většímu aktivnímu zapojení mužů do výchovy dětí a chodu domácnosti. Oslabila se jejich výlučná role žitelů, protože se zvýšila zaměstnanost žen, jež začaly mít podíl na ekonomické situaci rodiny.

Pro současnost jsou charakteristické dva trendy otcovství: Díky zvýšené rozvodovosti nikdy nežilo tolik otců bez svých dětí. A opačně: nikdy tolik otců aktivně nepečovalo o své děti už od narození.

Je mnoho návodů a příruček, jak být dobrým podnikatelem, manažerem, profesním odborníkem, ale nemnoho příruček, které by mužům radily, jak být dobrým otcem. Když uznáme za pravdivé tvrzení, že nejsilnějším prvkem ve výchově je nápodoba, dostaneme návod, jak se dobře zhostit role táty: upřednostňovat vlastní příklad před zákazy, tresty a odměnami. Vlastní příklad je daleko mocnější než moralizování a poučování. Proč se otec dívá nad neukázněností svého potomka, když např. sám nestojí na přechodu, když svítí červená? Pokud je dobrý příklad rozšířen i o společné trávení času, nemám obavu, že by někdy syn nebo dcera tátovi vyčítali, že jim byl špatným otcem. Společné zážitky rodičů a dětí utvářejí a prohlubují vztah a čas strávený spolu umožňuje otci, aby svému potomkovi více porozuměl. V neposlední řadě má velký význam dobrý vztah otce k matce. Když děti vidí, že rodiče mají k sobě úctu, cítí se v bezpečí.

Don Bosco byl dobrým příkladem pro turínské chlapce a trávil s nimi veškerý svůj čas, když ne fyzicky, tak duchem určitě. Proto mohl být v roce 1989 prohlášen Janem Pavlem II. otcem a učitelem mládeže.

Antonín Nevoła

Foto: 521 563 - pixabay.com

Dopisy Ignáce Stuchlého – 5.díl

Salesiánský dům [dříve se říkalo „ústav“] ve Fryštáku shromažďoval chlapce, kteří uvažovali, že by se mohli později stát salesiány. Chlapci přicházeli do ústavu ve věku 12 let a začali studovat na zdejším soukromém gymnáziu od primy.

Vyučovali je salesiáni a asistenti. Na zkoušky se pak jezdilo do arcibiskupského gymnázia v Kroměříži, nebo později do gymnázia v Holešově. Zkoušky na těchto gymnáziích totiž stáť (na rozdíl od salesiánského gymnázia ve Fryštáku) uznával. Jedním z hlavních úkolů Ignáce Stuchlého bylo pomoci chlapcům v otázce rozlišování povolání. Dbal na kvalitu, aby se salesiány stali skutečně pouze ti, kdo k tomu mají potřebné předpoklady a dobrou vůli na sobě pracovat.

Následující tři dopisy z let 1930, 1931 a 1933 dosvědčují starost a péči, kterou Staříček věnoval chlapcům, snažil se je povzbudit, ale také některé dokázal „poslat domů“, když se ukázalo, že někomu chybí vlastnosti pro povolání salesiána nezbytné. Adresát druhého dopisu, František Krutílek, se stal později sekretářem Štěpána Trochty, a to jak v Praze-Kobylisích, kde byl Štěpán Trochta ředitelem salesiánského ústavu, tak také v Litoměřicích, kde byl biskupem.

Fryšták, 14. července 1930
Drahý Vladimíre!

Chtěl jsem Ti již dříve psáti, ale nemohl jsem se k tomu dostat. Sděluji Ti nyní mínění a radu představených. Bude pro Tebe lépe, uděláš-li veřejnou zkoušku a vyvolíš si pak nějaké jiné zaměstnání. Asi po dobu čtyř měsíců se nám zdálo, že bys měl vůli státi se knězem-salesiánem, ale později jsme se přesvědčili, že nemáš k tomu

povolání. I kdybychom letos posílali do noviciátu, nebyl bys do něho šel, protože bez latiny by to bylo marné. A Ty jsi se mohl tolik učit, rád bychom Ti byli pomáhali, ale chyběla Ti úplně vůle.

Ty bys byl mohl uděláti výborně zkoušku ze VII. třídy, ale neměl jsi dostatek dobré vůle. Podívej se, jak např. Bureš a Veselý, ačkoli jsou již tak staří, udělali zkoušku do IV. třídy. Ty v přirovnání k nim mohl jsi být výborným žákem. Opakuj si tedy přes prázdniny a podrob se pak zkoušce, abys neztratil rok. Potom pokračuj na veřejném gymnasiu až do maturity.

Pán Bůh Tě opatruj vždy a všude! Ty pak vytrvej v dobrém! Srdečně Ti zdraví Tebe i Tvé drahé rodiče Tobě oddaný Ignác Stuchlý. Tvé místo dáváme jinému.

Fryšták, 6. srpna 1931
Drahý Františku!

Obdržel jsem Tvoje blahopřání a děkuji Ti zaň srdečně, zvláště za modlitby. Kéž je P. Bůh vyslyší! Ohledně Tvého povolání Ti říkám, ponechej vše P. Bohu! Zdá se mi, že jsi tak učinil, jako Ti obyvatelé Betulie, kteří prosili: „Nevyslyší-li nás P. Bůh do určitého času, podrobíme se nepříteli.“ A co řekla Judita: „Je P. Bůh váš služebník?“ Tak máme dělat i my – P. Bůh z nás udělá, co on chce, a ne co my chceme.

Buď hodný a vesel a připrav se dobře na reparát.

Tvůj don Stuchlý

Ostrava, 1933

Drahý Karle!

Tvůj milý dopis jsem s díky obdržel a Ti říkám upřímně, že mne i potěšil, poněvadž vidím velmi dobrou vůli, že chceš žít v řeholi jako dobrý řeholník. A ta věc je chvála hodná. Nejenom Ty, drahý Karle, činiš kotrmelce, ale děláme je všichni a bohužel, že nejsme si toho povědomi. Poznáme to vždy až později. Že kuchařka má takovou povahu, to já dobře vím a stěží jí změni. Ty pak uděláš dobře, když jednou nebo vícekrát to řekneš

p. řediteli úplně na dětinný způsob a on musí zakročiti a postarati se o nápravu.

Nebude-li potom postaráno o nápravu, zůstaň klidný, zásluhu za dobrou vůli budeš mít vždy od P. Boha. Takých protiventství a trpkostí mám já celou spoustu. Člověk vidí, co by se mohlo a dalo dělati tak a se nedělá. Vzpomeňme si však, že P. Bůh vidí ve skrytém náš dobrý úmysl a nám za to hojně odmění – a to je hlavná.

Buď tedy vesel a klidný, já nemám nic proti Tobě. Snažte se všichni, kolik vás je, abyste uvedli ty hochy zvláště z interny do pobožného a horlivého života náboženského. Budou vám oni za to vděční. Tedy immer lustig und brav und gute Laune (vždy vesel a hodný a dobrou náladu).

Tvůj v Kristu don Stuchlý

Připravil Petr Zelinka

Dva týdny v Mongolsku

Než odjedu v květnu 2016 na delší dobu do Mongolska, přijal jsem pozvání navštívit tuto zemi od P. Andrea Nguyen Trung Tina, provinciálního delegáta pro Mongolsko.

Prý to ale bude dobré pro moji bezprostřední přípravu na misie v Mongolsku, abych věděl, na co vše se připravit.

Dva týdny prožité v Mongolsku od 16. října do 2. listopadu 2015 byly velmi zajímavé a užitečné jak pro mě samotného, tak i pro mongolskou salesiánskou komunitu. Mohl jsem poznat působení velmi mladé katolické církve, setkat se s místním biskupem Msgr. Václavem S. Padillou, CICM, zástupcem české charity působící v Mongolsku panem Thilbautem Chapoyem, navštívit českou ambasádu v Ulánbátaru, poznat svého nového provinciála z Vietnamu P. Josepha Quanga, ale především poznat svou novou komunitu a její službu pro nejhudší.

Salesiáni působí v Mongolsku zatím na dvou místech, v Ulánbátaru a Darhanu. V hlavním městě provozují významnou střední odbornou školu technickou Don Bosco s 250 žáky v 6 oborech (automechanici, svářeči, obráběči, stavaři, švadleny a sekretářky) a dům pro děti ulice (Care Centrum), ve kterém se starají momentálně o 20 chlapců. V Darhanu, kousek od ruských hranic, pak mají vzdělávací centrum s knihovnou, farmou a oratoří a živou farnost Panny Marie Pomocnice křesťanů se 150 věřícími. To je úctyhodný počet, protože na začátku před 10 lety zde nebyl ani jediný.

Co mně vlastně cesta přinesla? Kromě doteku mongolské přírody, kultury a drsného klimatu jsem si mohl vyzkoušet život

Střední technická odborná škola Don Bosco u Ulánbátaru

Jára Vracovský na návštěvě rodiny v tradiční jurtě

v mezinárodní komunitě, kde je komunikačním jazykem angličtina, zkusit vyslovit prvních pár mongolských slovíček, komunikovat s mladými i starými, v angličtině sloužit mši svatou i kázat, mít krátká duchovní cvičení pro spolupratry, sestříhat krátký film o salesiánech v Mongolsku a mnoho dalšího. A hlavně poznávat tajemné Boží vedení, které mě přivedlo

do této vzdálené země. Díky všem za modlitby a podporu.

Jára Vracovský, SDB

Více informací můžete nalézt na: facebook: dbmongolia.org

Možnost podpory misie v Mongolsku je přes dárcovský účet Salesiánské provincie Praha.

Číslo účtu: 16844021/0100
Variabilní symbol: 15101

Dotek jiného světa

Realita v afrických zemích, Mexiku, Indii a evropských zemích. *Chut' pomáhat.* Dobrá nálada. A spousta legrace. Tím vším a dalším jiným se vyznačoval první víkend nového ročníku Cagliari s názvem „Dotek jiného světa“, který proběhl 16.–18. 10. 2015 v Hradci Králové v domě sester salesiánek.

Program Cagliari, na který účastníci v rámci víkendu „Dotek jiného světa“ přijeli, vedl poprvé nový koordinátor Pavel Marčík. Ten již dříve působil v přípravném týmu Cagliari a prostřednictvím tohoto programu také absolvoval dobrovolnou službu v Indii. Nahradil odstoupivšího ředitele Sadby, Jaroslava Vracovského, a naplánoval víkend „Dotek jiného světa“, kam dorazilo 21 zájemců o misijní dobrovolnou službu z celé ČR. Už při příjezdu potenciálních dobrovolníků byla na jejich tvářích vidět zvědavost. Díky dobré náladě a otevřenosti všech, jak přípravného týmu, bývalých dobrovolníků, tak i samotných účastníků, byla vytvořená příjemná atmosféra pro program víkendu, jehož hlavní náplní bylo představení programu Adopce nablízko a míst, do nichž dobrovolníci skrze tento program jezdí.

Program začal večerí a pokračoval seznamováním ve formě balónkové hry. Ta spočívala v nakreslení co nejuživější podoby účastníka na balónce.

Druhý den už probíhalo sdílení zkušeností bývalých dobrovolníků ze svých misí z Afriky, Asie, Střední Ameriky a Evropy. Po dobré snídani začala v sále prezentace o Etiopii s Pavlem Bradáčem, DR Kongo s Bětkou Žakovou a Zambii s Radkou Stránskou. Africké země představili v jejich kulturních odlišnostech a popsali, jaké úkoly

Představení školy, kostela, hřiště a oratoře

na místech zastávali – vyučování, doučování, volnočasové aktivity, apod. I po dvou a více letech po ukončení dobrovolné služby čišela z exdobrovolníků radost z toho, že se můžou podělit o své zkušenosti z misí a zavzpomínat si na dobu, kdy sami pomáhali těm nejpotřebnějším. Po představení Afriky nechyběla ani hra, která rozproudila krev v nohách po dlouhém sezení a pozorném naslouchání. Odpoledne bylo zaměřené na dobrovolnictví v Indii, které přiblížili exdobrovolníci Cyril Vojtěšek, Jonáš Gloss a Staňa Matušinová. Prostřednictvím skypu jsme se spojili s dobrovolníky, kteří v současné době vykonávají dobrovolnou službu. Martina Švehlková se ozvala z Hospetu, kde se

v současné době stará o 40 dětí a Martin Hlaváč pomáhající nyní v Indii předvedl na kytarě písničku na téma této země, a obohatil tím indický vstup.

K zodpovězení otázky, kdo je Don Bosco, pomohla venkovní hra s ukrytými příběhy o Donu Boskovi a následnými úkoly, jako např. tančit polku až k dalšímu zastavení. Posledním úkolem bylo postavit oratoř, školu, kostel a hřiště z marshmallownů, syrových špaget a křupek.

Večer byl už zaměřen na Evropu a Mexiko. Představeno bylo Bulharско a práce s romskými dětmi, Anglie a Německo, kam dojíždějí třídy na tři dny a kde se s nimi řeší různá témata prospěšná pro jejich rozvoj. Celý cyklus země uzavřelo Mexiko.

V neděli se mluvilo o kritériích dobrovolné služby. Po důležitých informacích proběhlo hodnocení celého víkendu. Při hodnocení víkendu všichni projevili zájem přijet i na druhý víkend a nechat v sobě vše uzrát a poté se rozhodnout.

Lenka Prasličáková

Misijní úmysly

Prosinec – za sjednocení pastorační rodin ve středozezemní oblasti. Ať salesiáni posilují pastorační rodin v úzké spolupráci s pastorační mládeží.

Odešel Toník Nevola

Krátce před adventem, v pátek 27. listopadu 2015, zemřel zcela nečekaně v osmačtyřiceti letech salesián Toník Nevola, ředitel plzeňského střediska. U jeho lůžka na oddělení JIP do poslední chvíle v modlitbě setrvali jeho spolubratři salesiáni spolu s Toníkovou maminkou.

Toník se narodil 10. listopadu 1967 v malé valašské vesničce Držková. Když mu bylo pět, rodina se přestěhovala do Holešova-Všetul a malý Toník se stal ministrantem. Do kostela to měl tři kilometry – přesto chodíval často na mši svatou a zapadl do party ministrantů. V době dospívání hrál aktivně fotbal v místním klubu TJ Slavoj Všetuly a později v TJ Holešov, kde dostal přezdívku „všetulský rychlík“. Pak byl postaven před zásadní otázku: buď fotbal, nebo kostel. Co si Toník vybral, bylo vidět na jeho naplněném životě.

K Donu Boskovi se dostal přes svého dědu, který mu o prázdninách předčítal z knížky jeho životopis. V jedenácti jel na první chaloupku s Kájou Herbstem a od té doby byl v kontaktu se salesiány. V patnácti začal studovat železniční průmyslovku v Břeclavi. Tu úspěšně ukončil, ale nesložil předepsané zkoušky na funkci výpravčího. Proto nastoupil na zastávku Dobrotice jako hláskář. Na podzim roku 1986 nastoupil dvouletou vojenskou službu. Jak sám Toník řekl loni v rozhovoru pro MF Dnes, přemýšlel před nástupem na vojnu, zda se oženit, nebo jít cestou kněžství. „A na vojně jsem si řekl, že vstoupím k salesiánům. Z vojny jsem šel v roce 1988 a ještě o tom přemýšlel. Nakonec jsem dospěl

k rozhodnutí, že se stanu salesiánem-knězem.“ Po vojně pracoval Toník nějaký čas v cihelně Žopy. Zde ho zastihla „sametová revoluce“.

V roce 1990 nastoupil do noviciátu v Liptáni, který se pak přesunul do Hodoňovic. Tam Toník po roce skládá své první řeholní sliby. V témže roce 1991 zahajuje teologická studia v semináři v Praze-Dejvicích. K salesiánům do Prahy-Kobylis pak přišel v roce 1993 coby asistent na dvouletou praxi. Před tímto nástupem – od dubna do listopadu – Toník vážně stonal. Dlouho lékaři nevěděli, co vůbec mají léčit. Po složení věčných slibů 26. 7. 1997 a po ukončení studií teologie byl 22. 8. 1998 v Olomouci vysvěcen na kněze.

V roce 1998 se Toník stal ředitelem Salesiánského střediska mládeže a byl jím plných 10 let. Byl to pro něho prostor, kde sloužil dětem a mladým lidem, do kterého se snažil vnášet charisma Dona Boska – laskavost, rozumnost a citlivost pro duchovní rozměr člověka.

Sám shrnul své působení takto: „Kobylišký dům byl pro mě domovem, kde jsem byl přijatý. Byl pro mě školou, kde jsem se naučil novým zkušenostem a poznatkům. Byl pro mě farností, kde jsem do jeho dění povolával Hospodina. Byl pro mě hřištěm, kde jsem si nadobro oddělal levé koleno.“

S jeho životem je spjata mnoho aktivit, které buď sám inicioval, nebo se jich rád zúčastňoval: byl zakladatelem pivního muzea v Praze-Kobylisích v roce 1996, byl spoluzakladatelem kobyliškého Salesiánského nehnutí dospělých v roce 2004 (SaNeDo), aktivně fandil hokejovému klubu Ševci-Zlín či fotbalovému Viktorce Plzeň. V období let 2002–2005 byl Toník členem provinciální rady.

V Plzni, kam Toník přišel 1. září 2008, byl ředitelem komunity a ředitelem střediska.

Všude se dával naplno. Lidí, se kterými komunikoval a doprovázel je v jejich životních zápasech, bylo v místech, kterými prošel, mnoho – zaměstnanců, dobrovolníků, lidí z farností... Otcovsky vytvářel prostor, ve kterém bylo možno se svobodně rozvíjet: dával pevné hranice – dokázal být náročný i kritický, ale přitom poskytovat velkorysou důvěru – v duchu hesla „žij a nech žít“. Každý se s ním rád setkal. I při vší vytiženosti si Toník nenechal ujít žádný zápas své milované Viktorky, ať už na stadionu či u obrazovky.

Na konci října 2015 ulehl se zápallem plic, kvůli kterému byl nakonec i hospitalizován v nemocnici. Nemoci podlehl v pátek 27. listopadu 2015.

Správné řešení křížovky z minulého čísla: ... že s ní ten lepší svět odchází.

Vylosování výherci správně vylustěné tajenky ze Salesiánského magazínu 2015/5: Helena Pešatová, Opava, Anna Langrová, Kašava, Mariana Hasíková, Praha, Jindřich Plaček, Palkovice, Jan Blažek, Velké Opatovice, Zdeněk Mareš, Písek, Jana Vejtasová, Radkovice, Markéta Hodková, Senice na Hané, Konrád Kriebel, Bělá a Romana Svobodová-Šefrová, Brno.

Díky za 25 let v Teplicích

Salesiáni v Teplicích oslavili v neděli 15. listopadu 2015 25 let přítomnosti v tomto lázeňském městě. V zaplněném kostele svaté Alžběty se při poutní slavnosti sešli téměř všichni, kdo stáli u kolébky salesiánského díla v severních Čechách, které za čtvrtstoletí vyrostlo z půjčené klubovny do dnešních dvou středisek a farního působení v širokém okolí.

salesiáni dona bosca

P. Benno Beneš s hlavním podporovatelem přítomnosti salesiánů v Teplicích panem Musialem a doktorem Ševčíkem. Hovoří s nimi jeden z prvních asistentů Pavel Pešata.

Slavnostní kázání pronesl P. Petr Němec, který z Teplic odešel do misí v Bulharsku

Obětní dary přinesly děti z farnosti i ze střediska mládeže

Bývalí i současní salesiáni působící v Teplicích v uplynulém čtvrtstoletí.

Prvním ředitelem střediska byl od 17. listopadu 1990 P. Mírek Maňásek (vpravo), Vendulka Drobná je ředitelkou dnes, uprostřed P. Láďa Nádvořík, který vedl středisko nejdelší dobu

P. Benno Beneš, který prosadil myšlenku přivést salesiány do Teplic

NEPRODEJNÉ

Bankovní spojení: 168 44 021/0100, variabilní symbol 62